

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1968-1969.

18 JUIN 1969.

Projet de loi déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail.

RAPPORT

FAIT AU NOM DES COMMISSIONS REUNIES DE LA JUSTICE ET DE L'EMPLOI, DU TRAVAIL ET DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1)
PAR M. **PIERSON**, PRESIDENT-RAPPORTEUR.

MESSIEURS,

Le dernier alinéa de l'article 186 du Code judiciaire dispose : « Une loi spéciale détermine le cadre du personnel des cours et tribunaux ». Le présent projet, en son article 1er, a pour objet de déterminer le cadre du personnel des magistrats de carrière et des membres du greffe des cours et tribunaux du travail.

L'article 2 du projet modifie l'article 186 du Code judiciaire en précisant que le nombre de conseillers sociaux et de juges sociaux sera établi par le Roi. Le cadre des autres membres du personnel du greffe

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierson, président-rapporteur; Baert, Bury, Delhayé, Dua, Duvivier, Goffart, Hambye, Herbiet, Heylen, Kevers, Renquin, Rombaut, Smet et Vandeputte.

R. A 8010

Voir :

Document de la Chambre des Représentants :

381 (Session de 1968-1969) :

- 1 : Projet de loi;
- 2 à 4 : Amendements;
- 5 : Rapport;
- 6 et 7 : Amendements.

Annales de la Chambre des Représentants :

12 juin 1969.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1968-1969.

18 JUNI 1969.

Ontwerp van wet tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken.

VERSLAG

NAMENS DE VERENIGDE COMMISSIES VOOR DE JUSTITIE EN VOOR DE TEWERKSTELLING, DE ARBEID EN DE SOCIALE VOORZORG (1) UITGEBRACHT DOOR DE HEER **PIERSON**, VOORZITTER-VERSLAGGEVER.

MIJNE HEREN,

Het laatste lid van artikel 186 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt : « Een bijzondere wet stelt de personeelsformatie van hoven en rechtbanken vast ». Artikel 1 van dit ontwerp heeft ten doel de personeelsformatie van de beroepsmagistraten en van de leden van de griffie der arbeidshoven en arbeidsrechtbanken vast te stellen.

Artikel 2 van het ontwerp wijzigt artikel 186 van het Gerechtelijk Wetboek in die zin, dat het aantal raadsheren in sociale zaken en rechters in sociale zaken door de Koning zal worden bepaald. De perso-

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierson, voorzitter-verslaggever; Baert, Bury, Delhayé, Dua, Duvivier, Goffart, Hambye, Herbiet, Heylen, Kevers, Renquin, Rombaut, Smet en Vandeputte.

R. A 8010

Zie :

Gedr. St. van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

381 (Zitting 1968-1969) :

- 1 : Ontwerp van wet;
- 2 tot 4 : Amendementen;
- 5 : Verslag;
- 6 en 7 : Amendementen.

Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :

12 juni 1969.

(autres que les greffiers et commis-greffiers) sera également établi par le Roi.

Le Ministre de la Justice et le Commissaire Royal à la réforme judiciaire ont exposé devant vos Commissions la méthode suivie pour élaborer le projet de cadre des nouvelles juridictions. On sait que les juridictions du travail se voient attribuer compétence pour des litiges dont la connaissance se répartit actuellement entre les juridictions prud'homales, les juges de paix et nombre de commissions administratives juridictionnelles compétentes en matière sociale. Les règles de la compétence territoriale ayant été modifiées — le domicile du travailleur étant substitué au lieu du travail — on ne peut déduire avec certitude des statistiques actuelles l'ampleur des tâches qui attendent les nouvelles juridictions.

On trouvera dans le rapport fait au nom des Commissions réunies de la Justice et de l'Emploi et du Travail de la Chambre des Représentants, par MM. Van Rompaey et Baudson (pages 12 et 13) des tableaux résumant, par catégories de litiges, les données statistiques dont il a été fait usage et des précisions sur la manière dont ces statistiques ont été utilisées; on y trouvera aussi (page 3) des précisions sur la manière dont le Ministre de la Justice a déterminé le nombre requis de magistrats du siège et du parquet de chaque juridiction par rapport au nombre présumé d'affaires qui lui seront déferées.

Compte tenu des données sur lesquelles il a dû se fonder — et des modifications intervenues dans la détermination de la compétence territoriale — le Ministre a insisté sur le caractère provisoire et minimaliste du cadre qu'il propose. Il se réserve expressément de corriger les insuffisances que l'expérience ferait apparaître.

**

Au cours de la discussion générale, deux commissaires ont fait valoir que l'adoption de la procédure de contrainte pour la récupération des cotisations dues à l'O.N.S.S. réduirait le nombre des litiges soumis aux juridictions du travail.

Un commissaire a posé la question de savoir si l'assistance des substituts à l'audience, requise en certaines matières, n'était pas de nature, surtout dans les tribunaux au cadre restreint, à provoquer des retards.

Le Ministre a répondu que beaucoup de litiges n'étant pas communicables, la solution était à rechercher dans l'organisation d'audiences spéciales réservées aux causes communicables.

Une autre question du même commissaire visait la difficulté que rencontreraient les mêmes juridictions à constituer une chambre à deux juges. Il lui a été répondu qu'appel pourrait être fait, en cas de besoin, à un juge suppléant.

neelsformatie van de andere leden van de griffie (andere dan de griffiers en de klerken-griffiers) zal eveneens door de Koning worden vastgesteld.

De Minister van Justitie en de Koninklijke Commissie van de gerechtelijke hervorming hebben voor uw commissies uiteengezet volgens welke methode de ontwerp-personeelsformatie van de nieuwe gerechten tot stand is gekomen. Zoals bekend wordt aan de arbeidsgerechten bevoegdheid toegekend voor geschillen die thans behandeld moeten worden door de werkrechtsheren, vrederechters en door een aantal administratieve commissies die recht doen in sociale zaken. Aangezien de regeling van de territoriale bevoegdheid gewijzigd is — de werkplaats wordt vervangen door de woonplaats van de werknemer — kan men uit de huidige statistische gegevens niet met zekerheid afleiden welke omvang de taak van de nieuwe gerechten zal hebben.

In het verslag van de heren Van Rompaey en Baudson namens de verenigde commissies voor de justitie, voor de Tewerkstelling, de Arbeid en de Sociale Voorzorg van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (blz. 12 en 13) vindt U de tabellen, waarin, per categorie van geschillen, de gebruikte statistische gegevens worden vermeld en nadere gegevens worden verstrekt over de manier waarop die statistische gegevens werden aangewend; U vindt er ook (blz. 3) nadere inlichtingen in over de manier waarop de Minister van Justitie het vereiste aantal magistraten van de zetel en van het parket van ieder rechtscollege heeft vastgesteld ten opzichte van het vermoedelijke aantal zaken die aan dat rechtscollege zullen worden toegewezen.

Gelet op de gegevens waarop hij heeft moeten steunen — en met de wijzigingen in de territoriale bevoegdheid — heeft de Minister de nadruk gelegd op het voorlopige en minimalistische karakter van de personeelsformatie die hij voorstelt. Hij behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor de onvolkomenheden bij te werken die de ervaring aan het licht zou doen treden.

**

In de loop van de algemene bespreking hebben twee commissieleden erop gewezen dat de toepassing van de dwangprocedure voor het invorderen van de bijdragen verschuldigd aan de R.M.Z., het aantal geschillen bij de arbeidsgerechten zou verminderen.

Een commissielid stelde de vraag of het feit dat de substituten voor bepaalde aangelegenheden de terechtzitting moeten bijwonen, geen vertraging tot gevolg zal hebben, vooral in rechtbanken met een beperkte personeelsformatie.

De Minister antwoordde dat vele geschillen niet mededeelbaar zijn en dat de oplossing daarvoor moest worden gezocht in het houden van bijzondere terechtzittingen voor de mededeelbare zaken.

Een andere vraag van ditzelfde commissielid hield verband met de moeilijkheid waarop de arbeidsgerechten zouden stuiten om een kamer met twee rechters te vormen. Hierop werd geantwoord dat desnoods een beroep kan worden gedaan op een plaatsvervangend rechter.

Il a été fait observer que le Tribunal de Mons est le seul où le nombre de greffiers prévus est inférieur à celui des magistrats du siège. Le Ministre a répondu qu'il pourrait être aisément remédié à cette anomalie si la nécessité en était constatée.

Un commissaire a critiqué l'implantation à Termonde plutôt qu'à Saint-Nicolas de la juridiction du travail; la seconde de ces villes aurait, d'après lui, dû être retenue en raison du nombre plus élevé de travailleurs qui y sont domiciliés. Le Ministre a répondu que le siège des juridictions a été fixé par le Code judiciaire; qu'une section de la juridiction siégera à St Nicolas où un greffier assumera les services de cette section.

Deux commissaires redoutent un déséquilibre dans la composition des juridictions de Hasselt et de Tongres. Ils croient que le cadre plus étoffé de la première est la conséquence de statistiques localisant au chef-lieu de la province des affaires qui demain seront traitées par la juridiction du domicile des intéressés et qu'il apparaîtra que le nombre des litiges déferés au tribunal de Tongres fera apparaître une disproportion non justifiée entre les cadres des deux juridictions.

Le Ministre a répété son observation liminaire : il n'est pas possible de se prononcer avec certitude; le cadre présenté est provisoire; si l'expérience le commande, les corrections nécessaires seront apportées.

Un commissaire a demandé si les postes vacants à pourvoir seraient publiés, si les candidats qui ont déjà fait acte de candidature devront renouveler leur candidature, si les nominations interviendront avant l'entrée en fonction effective. Une réponse affirmative a été donnée à ces trois questions.

Un membre du Sénat a déposé un amendement tendant à augmenter d'une unité le nombre prévu de juges aux tribunaux de Bruges, Louvain, Courtrai-Ypres-Furnes, Turnhout et Audenaerde et de réduire d'une unité le nombre des vice-présidents, et de 4 unités le nombre des juges du tribunal de Bruxelles.

Il a justifié son amendement en faisant valoir que la substitution du critère de la domiciliation à celui du lieu du travail, pour déterminer la compétence territoriale, aurait manifestement pour effet de proportionner le nombre des affaires traitées pour chaque juridiction à celui de la population de leur ressort respectif.

Le Ministre lui a répondu que son projet tenait compte des conséquences prévisibles de la modification intervenue dans la détermination de la compétence territoriale; que le chiffre de la population n'était pas un critère absolu, la nature de l'activité de cette population influant davantage; et qu'enfin des corrections seraient apportées si l'expérience en démontrait la nécessité. Il s'est déclaré d'accord pour faire rapport, après un délai raisonnable, sur les résultats de la mise en application de la loi, faisant

Er werd opgemerkt dat de rechtbank van Bergen de enige is waar het aantal griffiers kleiner zal zijn dan het aantal magistraten van de zetel. De Minister antwoordde dat deze misstand gemakkelijk uit de weg zal kunnen worden geruimd indien dit noodzakelijk zou blijken.

Een commissielid critiseerde de vestiging van de arbeidsrechtbank te Dendermonde, in plaats van te Sint-Niklaas, — de laatstgenoemde stad had volgens hem in aanmerking moeten komen omdat er een groter aantal werknemers wonen. De Minister antwoordde dat de zetel van de gerechten wordt vastgesteld door het gerechtelijk Wetboek; dat een afdeling van de arbeidsrechtbank zitting zal hebben te Sint-Niklaas, waar een griffier de diensten van die afdeling zal waarnemen.

Twee commissieleden zijn beducht voor een gebrek aan evenwicht in de samenstelling van de rechtscollages van Hasselt en Tongeren. Zij denken dat de grotere personeelsformatie van het eerstgenoemde gegrond is op statistische gegevens volgens welke bepaalde zaken in de hoofdplaats van de provincie gelocaliseerd zijn, die later behandeld zullen worden door de arbeidsrechtbank van de woonplaats van de betrokkenen, zodat de rechtbank van Tongeren een zeer groot aantal geschillen te beslissen zal krijgen, wat tot een onaannemelijke wanverhouding tussen de personeelsformaties van die twee arbeidsrechtbanken zal leiden.

De Minister herhaalde zijn inleidende opmerking : het is niet mogelijk zich met zekerheid uit te spreken; de voorgestelde personeelsformatie is voorlopig. Er zullen correcties worden aangebracht, indien de ervaring leert dat die noodzakelijk zijn.

Een commissielid vroeg of de openstaande posten zullen bekend gemaakt worden, of de tegenwoordige kandidaten zich opnieuw kandidaat zullen moeten stellen, of de benoemingen vóór de werkelijke indiensttreding zullen plaatshebben. Op deze drie vragen is bevestigend geantwoord.

Een lid van de Senaat stelde bij wege van amendement voor om in de rechtbanken van Brugge, Leuven, Kortrijk-Ieper-Veurne, Turnhout en Oudenaarde één rechter meer en in de rechtbank van Brussel één ondervoorzitter en vier rechters minder te voorzien.

Hij verantwoordde zijn amendement met de bedenking dat de vervanging van het criterium werkplaats door het criterium woonplaats voor het vaststellen van de territoriale bevoegdheid kennelijk ten gevolge zal hebben dat het aantal behandelde zaken voor ieder gerecht evenredig zal zijn aan het bevolkingscijfer in het respectieve rechtsgebied.

De Minister antwoordde dat zijn ontwerp rekening houdt met de voorzienbare gevolgen van de gewijzigde afbakening van de territoriale bevoegdheid; dat het bevolkingscijfer geen absoluut criterium is en de aard van de activiteit zwaarder doorweegt en ten slotte dat er zo nodig correcties zullen worden aangebracht aan de hand van de ervaring. Hij stemde toe om na een redelijke termijn verslag uit te brengen over de resultaten van de toepassing van de wet en stipte overigens aan dat het parlementair initiatief

au surplus remarquer que si des situations difficiles se révélaient, l'initiative parlementaire ne manquerait pas de s'exercer.

L'amendement a été retiré en suite de cette déclaration.

Un commissaire a déposé un amendement tendant à substituer à la juridiction prévue pour Namur-Dinant, deux juridictions indépendantes. Il fait valoir que l'arrondissement de Dinant-Philippeville, par sa population et ses centres industriels, mérite le régime dont bénéficie l'arrondissement de Huy.

Il critique aussi l'organisation d'une seule juridiction, et partant d'un seul greffe, pour les arrondissements d'Arlon, Neufchâteau et Marche-en-Famenne, et prétend que les services du greffe de ces trois sections ne pourront fonctionner avec seulement un greffier en chef, un greffier et un commis-greffier.

L'amendement a été rejeté par 14 voix contre une.

L'article premier a été adopté à l'unanimité et une abstention.

Les articles 2 et 3 du projet ont été adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet a été voté à l'unanimité et 1 abstention.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Président — Rapporteur,
M.-A. PIERSON.

niet in gebreke zal blijven, indien er zich moeilijkheden zouden voordoen.

Na deze verklaring wordt het amendement ingetrokken.

Een ander lid diende een amendement in tot vervanging van de arbeidsrechtbank voor Namen-Dinant door twee zelfstandige arbeidsrechtbanken. Hij doet gelden dat het arrondissement Dinant-Philippeville, gelet op zijn bevolking en industriecentra, dezelfde regeling verdient als het arrondissement Hoei.

Hij hekelt ook het feit dat er maar één arbeidsrechtbank, en dus ook maar één griffier zal zijn voor de arrondissementen Aarlen, Neufchâteau en Marche-en-Famenne en hij beweert dat de griffie van die drie afdelingen niet zullen kunnen functioneren met slechts een hoofdgriffier, een griffier en een klerkgriffier.

Het amendement wordt verworpen met 14 stemmen tegen 1 stem.

Artikel 1 wordt met algemene stemmen aangenomen. Een lid onthield zich.

De artikelen 2 en 3 van het ontwerp worden met algemene stemmen aangenomen.

Het ontwerp van wet in zijn geheel is met algemene stemmen aangenomen. Een lid onthield zich.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Voorzitter — Verslaggever,
M.-A. PIERSON.